

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely, Főter 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:
Egész évre 10 korona, félévre 5 kor,
negyedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:
Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűknél nagyobb, avagy
színesbetűknél, vagy kerettel ellátott hir-
detések törmérték szerint egy négyzet
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedezmény.

A munkapárt hódítása

— jul. 12.

A munkapárt gyomai fényes győzelme magában véve is nagy jelentőségű, hiszen ez a kerület emberemlékezetet meghaladó idő óta a legutóbbi általános választáson is ellenzéki volt, most pedig Tisza merénylőinek a választói a Tisza-kormány egy új államtitkárának adták mandátumot óriási többséggel.

Amde ez a diadal nem áll magában, ez csak egy szem a munkapárti hódítások hosszú láncolatában és biztos jele annak, hogy a nemzet tulnyomó nagy része immár véglegesen elfordult a jelszavas negyvennyolcas politikától s lelkesen csatlakozik a komoly gyakorlati, nemzeti szellemű, alkotó irányzathoz. Tiszát roppant nagy többséggel, Sándor Jánost és Ghillányit egyhangulag választották meg képviselővé, a megyei és a városi törvényhatóságok sűrű rajban és szokatlanul meleg hangon szavaznak bizalmat a kormánynak, a miniszterelnököt különböző helyek vetélkedve választják diszpolgárrá s ami mind-egyiknél is nyomatékosabb: az Alföld népe, a negyvennyolcas

politikának ez a leglelkesebb, leg-hivebb csapata, tér most át a hatvanhetes lobogó alá.

Történik pedig mindez akkor, amikor az ellenzék különös élénkséggel szervezkedik, a függetlenségi pártok egyesülnek, a kormányképes ellenzék és általános ellenzéki blokk van keletkezésben, azzal az egyetlen céllal, hogy a mai kormányt, többséget és rendszert megbuktassa. A mindenféle agitációnak és szövetkezésnek a koalíció feltámasztásának és a szocialistákkal való megerősítésének, a munkapárt hallatlanul erőszakos és durva támadásának, ime mily csodálatos az eredménye: az ellenzék rohamosan vesztíti el a talajt lába alól, a nemzeti munkapárt pedig föltartatlanul nyomul előre.

Ki ne látná ennek okait és természetesen magyarázatát? Halad a világ, nő a belátás, érik a politikai értelem, észlel és ítél a választó közönség. És arról győződik meg, hogy az a nemzeti munkapárt, amelynek józan, gyakorlati, nemzeti irányu, fokozatos programja már megalakulása idején bizalmat keltett, méltónak mutatkozott a nemzet előlegezett bizalmára, mert lépésről-lépésre lelkiismeretes pontossággal, bámu-

latos kötelességérzettel váltja be az ország javára alkotott programját. Természetes, hogy a nemzet ezt látván megerősödik bizalmában és lelkesedésre gyul a komolyan és nemesen munkálkodó hazafiak tábora iránt.

Észleli viszont újra feléledését s ellenzéki szerepben viselt dolgait annak a koalíciónak, a melyből annyira ki kellett ábrándulnia. És ezek a nagy kuruc politikusok, akik a kormányon kvótát emeltek, százötven milliós deficitet és általános züllöttséget hagytak maguk után, az ellenzéken sem teljesítették jobban hivatásukat, mert obstruáltak, botrányokat rendeztek, sztrájkoltak, rágalmaztak, hazug és demagóg jelszavakkal dobálóztak. A nemzet pedig ezek láttára most már véglegesen elfordul az ellenzéknek sem élni, sem halni nem tudó, szánalmasan vergődő politikusaitól.

— jul. 12.

A közigazgatási tanfolyam. A közoktatásügyi miniszter az idejéig és államtudományi továbbképző tanfolyamot október 1-től kezdve mintegy kétheti időtartammal Budapesten rendezi. A tanfolyam programja lényegileg hasonló lesz az előző évi tanfolyamok programjához, vagyis nevezetesebb és tanulmányosabb köz-

és magánintézmények megtekintéséből, valamint szóbeli előadásokból és eszmecserekből fog állani. Az eszmecsereket eltérően a múlt évi tanfolyam eszmecsereitől, az előadások tárgyától függetlenül olyan kérdésekről fognak folyni, amelyeknek a gyakorlati férfiak részéről való sokoldalú megvitatása aktualitásuknál fogva leginkább kívánatos. Az ideai tanfolyamra minden egyes törvényhatóság jogosult tisztviselői köréből egyet, kivételesen — főleg a nagyobb törvényhatóságok — kettőt küldeni.

Gr. Andrássy Gyula cikke.

A megyegyűlés utóhangjai.

— jul. 12.

Egy helyi lapban gróf Andrássy Gyula hosszabb cikkben foglalkozik az általános politikai helyzettel és ennek keretében különösen vármegyéknek most heti bizalmi nyilatkozatával.

Andrássy Gyula gróf cikkének általános politikai vonatkozásaival foglalkozni nem kívánunk, helyi vonatkozásaira nézve azonban szükségesnek tartjuk észrevételeinket megtenni. A gróftól ugyanis informátorai tévesen informáltak.

A békét nem a munkapárt, annál kevésbé a főispán bontotta meg, de maga az ellenzék, amely a közgyű-

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Az „alter ego.”

— Egy kis lélektani csevegés. —

Az „Egy test, két lélek” című általános feltűnést keltett mozi darabnak, melyet közelebről Újhelyben is bemutattak, nem új az eszméje. A természettudósok és bölcselek előt már régen ismert és elfogadott tény, hogy az ember lényre kettős természetű. Sok megfigyelés és számos kísérletezés vezette őket erre a meggyőződésre. De az okát ennek a csodálatos tüneménynek máig sem tudják.

Ez a tünemény abban nyilvánul, hogy néha az embernek egyik lényre olyan munkát végez, cselekedeteket visz véghez, amiről a másik lénynek tudomása nincs. Ezt nemcsak az alvajáronál tapasztalhatjuk, aki a legfinomabb munkát a legpontosabban végzi, hanem amint számos kísérlet minden tévedést kizáró módon bizonyította, még az ébren levő embernél is, aki ha figyelme erősen le van kötve, olyan mozgásokat tesz, melyekről sejtelmén sincsen, sőt azt is bizonyították, hogy ilyen öntudatlan, de célszerű mozgásokat előidézni is lehet.

Sok hipotézissel próbálták ezt a megérthetetlen és az emberi természetéről való fogalmainkkal meg nem

egyeztethető tüneményt megmagyarázni, de teljességgel még nem sikerült ez senkinek. A spiritiszták természetfölötti erők játékát vélik abban látni és az „Egy test két lélek” szerzője is ezt fogadja el drámájának alap-eszméjéül. De gondolom, nem szükséges okvetlenül a negyedik dimenzióhoz fordulnunk, hogy az embereknek ezt a különös sajátosságát megmagyarázhassuk, elegendő lesz talán erre a célra az, amit a látható és érezhető természet törvényeiből tudunk.

Hogy a következőket megértsük, vizsgáljuk meg, hogy a tudomány jelenlegi állása szerint mi a különbség az ember és az állat között. Első pillanatra nevésségesnek látszik, hiszen van száz meg száz különbség. De mélyebb vizsgálatnál ez a sok különbség csak egyre zsugorodik össze, minden esetre egy nagyon fontosra, melynek következményei a többi különbségek.

Hiszen az állat is érez, örvend és busul, sőt akar is. Akarva keresi a táplálékát, akarva kerüli a kellemetlenséget, a bajt. Csak egy tulajdonsága van az embernek, ami az állatnál nincs meg: az öntudatosság. És ez hozta létre mind azt a sok, sok különbséget ember és állat közt, ez tette az embert emberré; nélküle állat marad állatok között.

Nem egy tárca keretébe való annak a részletes leírása, hogy az öntudat hogyan fejleszti az emberi lényt azzá, ami; csak annyit jegyzek meg,

hogy az öntudat vezeti el az embert a legelvontabb fogalmak megismeréséhez, a szám, tér, idő és az istenség fogalmaihoz.

De hát hol lehet az öntudat szerzője találni? A természettudósok ezekre osztották fel az agyvelő felületét; minden érzéknek, minden életműködésnek megvan a külön mezeje; az öntudat mezejét azonban nem találják sehol. Még az a kérdés is felmerül, hogy miután az állatnak az agyveleje alakra, kémiai összetételre, szóval, a nagyságtól eltekintve, minden tekintetben megegyezik az ember agyvelejével, miért nincsen hát az állatnak is öntudata. Az ember hajlandó ezek után a vallások hirdette tant elfogadni: hogy az ember két részből áll: testből és lélekből és az öntudat azonos a lélekkel.

De legyen ez bárhogyan, legyen az öntudat egy különálló valami, vagy a test egyik szervéhez kötött dolog, tény az, hogy az öntudat az ur és az állati szervezet a szolgál, amely hűen teljesíti ura parancsait s hogy az öntudat elnyomja az állati akaratot és annak tevékenységét saját céljainak elérésére irányítja.

Képzelnék most már egy olyan embert, kit az öntudata valami módon elhagyott; hogyan fog ez viselkedni? Eleinte gyámoltalanabb lesz a vezetetéshez szokott emberi állat az állatoknál, de lassankint győzni fog az életfentartási ösztön és önállóságra tesz szert. Állati életet él, de intellek-

tuálítása magasabb nivóju ezekénél, ami a hosszú dressurának következménye, mert az emberi állat, kit „alter ego”-nak fogunk nevezni, mindenesetre igen tanulékony állat.

Ez lehet a csendes örültek állapota, akiket az öntudat tényleg elhagyott.

Ha aztán az öntudat elfoglalja előbbi helyét, a távolléte alatt történetekről sem tudomása, sem sejtelménem lehet.

De olyan eset is adhatja elő magát, hogy távozása előtt az öntudat valamely cselekvés végrehajtására határozta el magát, de mással lévén elfoglalva, határozatáról megfeledkezett. Ekkor az történik, hogy távozása után az alter ego azonnal végzi az elhatározott cselekvést. És ehhez nem is szükséges, hogy az öntudat teljesen hagyja el a testet; elég ha annyira le van kötve más irányban, hogy az alter ego már nem éri uralmát.

Ha az ember bottal szokott járni, de egyszer véletlenül bot nélkül megyen ki, akkor az alter ego, ha az öntudat nem figyel, ahol csak talál egy botot, elviszi. Azt a sokféle mulatságos dolgot, amit az ember szórakozottságának tulajdonítanak: mind az alter ego teszi.

Még kifejezettebben nyilvánul az alter ego ténykedése az alvajáronál. Mert az alvás általi pihenésre leginkább az öntudatnak van szüksége, amely óriási munkát végez, nyilván tartván az összes külvilági benyomá-

Hol szerezzük be háztartási szükségletünket, hogy? IFJ. KLEIN JAKAB festék és kefeáru SÁTORALJAUJHELY
pénzt és időt takarítsunk meg? hereshedésében a pénzügyigazgatósággal szemben

Aki fenti cégénél szerzi be szükségletét pénzt takarít meg, mert 20%-al olcsóbban vásárol és időt, mert csakis kifogástalan minőségű, I. rendű áru áll a t. vevőközönség rendelkezésére. — Fenti cégénél jutányosan beszerezhetők: por- és olajfestékek, kocszi-zománcz (Email), butor-, parkett-, bőr- és padló-lakkok. Megerle, Eisenstedler, Fritze- és Marx-linoleum és borostyán lakkok. — Mindennemű háztartási és gazdasági kefék, seprők és kefeáru különleges-lakkok. Megerle, Eisenstedler, Fritze- és Marx-linoleum és borostyán lakkok. — Mindennemű fém tisztító paszták és folyadékok, szivacs, mosdószappanok, valamint segek, szóda, szappan, kékitő, kékszappan, cipőcérém, ezüst- és mindennemű fém tisztító paszták és folyadékok, szivacs, mosdószappanok, valamint kocsikenőcs, halzsír, gépolaj, kátrány, karbolineum, terpentín, kence, kátrány-fedelemezek és mindennemű a háztartásban és gazdaságban szükségelt cikkeket.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl, 10 koronás rendelésnél bérmentve szállít.

és reggelén saját kezdeményezésére kötött azon paktum ellenére, hogy az alispáni javaslatot elfogadja, midőn annak egyhangulag lett elfogadását a főispán a vármegye határozataiként kimondani óhajtott, — ezt tiltakozásával megakadályozta s a nagy többségben lévő munkapártot mely a bizalmi nyilatkozat indítványozásától a paktum megkötésekor is alig volt visszatartható, ilyen nyilatkozatnak indítványozásába és megszavazásába belekényszerítette.

Szabadjon reménylenünk, hogy Andrassy Gyula gróf a tények által helyreállított ezen igazságot kegyes lesz utólag magában elismerni.

Ebből folyik, hogy a főispán, akit ő volt kegyes kinevezésre ajánlani, a mindig és szakadatlanul hangsúlyozott béke érdekében részéről a lehető ezt esetben is megtette s hogy a békéből háboru lett, mindenki lehet oka, csak a főispán nem.

Ugy tudjuk, hogy a főispánt Andrassy Gyula grófnak fűző kötelek nem a főispán részéről lettek megszakítva, kinek különben politikai változás nem történt, mert 67-es politikai volt mindig s az ma is és midőn Andrassy Gyula gróf a koalíció felbomlása után a vezetése alatt állott, szintén 67-es alkotmánypártot felosztotta, ennek tagjait s ezek között a főispánt is maga hívta fel az újonnan megalakult szintén 67-es munkapártba való belépésre, ezen alapnak biztosítása végett, bár maga ahhoz nem csatlakozott; így tehát ellenlétes pártpolitikai állásról beszélni nem lehet.

Hogy pedig időközben az országos politikai viszonyok elfajultak, ez a megyei helyi politikával kapcsolatba nem hozható s mint fentebb jeleztük, azzal foglalkozni nem is kívánunk; csupán azt kívánjuk megállapítani, hogy a vármegyei békének a megzavarását a márc. 27-iki közgyűlésen bizonyára nem a munkapárt kezdte meg a bizalmatlansági indítvány megszavazásával s a június 30-iki közgyűlésen a paktum megszegésével.

Ha Andrassy Gyula gróf békét, azaz a tisztességes fegyverszünet biztosítását kívánta, evégett nem a párt behozataláról kellett gondoskodni, hanem arról, hogy a kötött egyezséget tartásuk be; mely esetben nem volna oka Andrassy Gyula grófnak érzékenykedésre s nem volna oka magát gyengeséggel terhelni azért, mert elég naiv volt azt hinni, vagy leg-

sokat, ezeket feldolgozván és elraktározván, hogy kellő időben visszaidézhesse. Ezért van az, hogy az összes élőlények közül csak az ember alszik igazán; az állatok csak pihennek, de nem alusznak. A legkisebb zaj felébreszti őket. Az ember ellenben alvás közben teljesen öntudatlan és néha olyan mélyen alszik, hogy testi fájdalmat sem érez. De az alter ego nem alszik, csak pihen és ha elfáradt a hosszú pihenéstől, átfordul a másik oldalra anélkül, hogy az ember tudna valamit arról.

De az is megtörténik néha, hogy az öntudat annyira fáradt, hogy teljesen elvesztette az uralmat az alter ego felett és akkor ez felkel és jár kál, tesz-vesz dresszurázott állapot módjára; — még pedig az állatok finomabb érzékeivel — míg az uralmát tovább alszik. Ez lehetett annak a gyógyászati résznek ismert esete, ki éjjel alvó állapotban felkelt, lámpát gyújtott, mért, vegyített a legpontosabban és gyógyszert készített. Aztán szépen lefeküdt és aludt tovább reggelig, amikor felébredvén legnagyobb ámulatára a gyógyszert készen találta.

Ez valószínűleg úgy történhetett, hogy este szándékában volt a gyógyszert elkészíteni, mely szándékáról azonban megfeledkezett; de az alter ego megkapta a parancsot és midőn uralmát olyan mélyen aludt, hogy felkelésével nem ébreszthette fel, al-

alább remélni, hogy Zemplénben lehetséges lesz a politikát kikapcsolni és ideiglenesen legalább egyik félre sem lealázó megegyezést kötni.

Félrevezették Andrassy Gyula grófot azok, akiktől azt hallotta, hogy egy tisztviselőt, aki velük tartott más megyébe helyezték át, egy másik illet pedig fegyelmi alá vettek és állásától pedig felfüggesztették. Az áthelyezett állami tisztviselő kormányparti ember volt, aki kiváló kvalitásainál fogva előléptetésekként lett áthelyezve szolgálati érdekből, hogy tehetségét szélesebb tevékenységi körben hasznosíthassa. A fegyelmi alá vont és hivatalától felfüggesztett városi tisztviselő esetében pedig ha Andrassy Gyula gróf ismerné a valódi tényállást, bizonyára nem keresne politikai vonatkozásokat; de ez esetben is az illetőnek megfelelő hivatalos állás lett kilátásba helyezve.

Azon hallomása, hogy a tisztviselőket azzal rémitik, hogy a kinevezési rendszer még ez évben életbelép s ekkor az áthelyezés jogával kitéphetik abból a talajból, amely őket éltette, ismét csak forrásainak megbízhatatlanságára vet világot, mert ilyen nyilatkozat nemcsak hogy nem lett téve, sőt ellenkező; csak sajnálni lehet, ha efféle kilátásokkal ily kiváló személyiség részéről riasztatnak fel.

A jegyzői hivatal vizsgálatait illetőleg ismét rossz forrásból hallotta Andrassy Gyula gróf, hogy ez politikai vonatkozásból történnék, mert még márczius hónapban az egész országra el lett rendelve a körjegyzői hivatalok s a községi háztartásoknak a főispánok által éventéket teljesítő felügyeleti vizsgálata.

Különböznél Andrassy Gyula grófnak volt alkalmának személyesen meggyőződést szereznie a vármegye közgyűlésén arról, hogy Zemplénben még a vármegyei békén is kik és miképp szoktak terrorizálni és lehetett alkalmának Nagymihályban a képviselő választásánál meggyőződést szereznie az ellenzék kijelentéseinek megbízhatóságáról és ügyességéről, miből csak természetesen kell találni azon következtetést, hogy még paktumok eseteire is meglepetések ellen jó az embernek magát biztosítani.

Végre hangsúlyozni kívánjuk, hogy a vármegyei békéjét mi jövőre is készséggel kívánjuk szolgálni, ha azonban támadatnánk, kötelességünket teljesítjük.

lati ösztönétől vezetve a nyert gyakorlatosságával elvégezte a munkát.

Az „Egy test két lélek“ hősének az esetét is így lehet magyarázni. A tisztelt ügyvéd ur nem lehetett valami nagy becsülethős és többször forgathatta eszébe, hogy jó volna valamely könnyű, ha nem is becsületes módon vagyonhoz jutni, tán valamely betörés is motoszkált a fejében.

Magától értetődik, hogy mindig elejtette ezt a veszélyes tervet, mely nem is volt terv, csak gondolat és amely nemesak társadalmi állásába kerülhetne, de még fogságba is vethetné őt.

Ekkor történt, hogy a derék ember tulesigázott indulata „isten hozadékot“ mondott és elhagyta őt bizonytalan időre, vagy amint mondani szokás: elaludt. Szabad kezet kapott tehát az alterego, aki nem fél sem a társadalmi állás elvesztésétől, sőt még a börtöntől sem és valóra változtatta urának gondolatait. Hogy az öntudat távolléte oly soká tartott, az nem csoda; hiszen ismerünk eseteket, hogy egy ember napokig, sőt hetekig aludt.

Legelfogadhatóbban, úgy gondolom, ezzel az elmélettel lehet az álom csodás jelenségeit is megmagyarázni. De erről talán máskor.

Wiener József.

Harkányi János báró az új kereskedelmi miniszter

Zempléni főúr a kabinetben.

— jul. 12.

Gróf Tisza István minisztériumában nagyérdékű változás áll küszöbön, amelynek a közeli napokban való megtörténte már befejezett dolog. Beöthy László kereskedelmi miniszter, aki aránylag rövid működése alatt oly sok szimpátiát keltett a maga céltudatos és nagy koncepciójú tevékenységével, nagy tudásával és kiváló egyéniségével, az őt ért súlyos családi gyászok miatt már régebben visszavonulni készült a miniszteri székből s csak azt az időpontot várta, amikor a kormányelnök teljesen alkalmas utódot talál helyébe. Ez most bekövetkezett s a napokban már Beöthy László helyét Harkányi János báró zemplénmegyei nagybirtokos, vármegyének törvényhatósági bizottsági tagja s a magyar közélet egyik kiválóan értékes egyénisége foglalja el.

Amilyen sajnálattal regisztráljuk Beöthy László távozását, ép oly nagy az örömről utódjának ily szerencsés megválasztása felett. Ebben az örömben kétségtelenül vármegyének egész közönsége osztozik, hiszen az új miniszter közülünk való, akinek működése elé Zemplénvármegye és az egész ország a legszebb reményekkel tekinthet. A nagyérdékű változástól a következő tudósításunk szól:

Fájdalmas sorscsapások, súlyos, csaknem elviselhetetlen megpróbáltatások nehezettek egy idő óta Beöthy Lászlóra, az ország közszeretettben álló kereskedelmi miniszterére. A családjában legutóbb előfordult tragikus szerencsétlenség megtörte még az ő páratlan munkakedvét, ambícióját és agilitását is, s mindjobbban megérelte benne azt az elhatározást, hogy visszavonul fárasztó hivatalától, amely — közmondásos lelkiismeretessége mellett — egész energiáját és minden idejét lekötötte. Mint Tisza István gróf politikájának bátor előharcosa, mind ezidőig nem mondott le a kereskedelmi miniszterségről, nehogy a nemzet vezérének a kormányalakítást megnehezítse. Most azonban, amikor a parlamenti harcok magasra tornyosuló hullámai már elültek, Tisza István gróf is kénytelen hűséges munkatársának, Beöthy Lászlónak távozásába beleegyezni.

Ertesülésünk szerint Beöthy már a legközelebbi időben valóra váltja tervét és lemond a kereskedelmi miniszterségről, hogy visszavonulhasson a csendes magánéletbe. Utódja Harkányi János báró főrendiházi tag lesz, akinek személye s nagy koncepciójú közgazdasági szaktudása kellő garanciát képezi annak, hogy Beöthy László öröke jó kezekbe kerül.

Harkányi János báró — a facseti kerület volt képviselője — nem új ember a magyar közgazdaság terén. Hat év óta igazgatósági tagja a Hitelbanknak, elnöke a Magyar Cukoripar és a Ganz Villamosági Részvénytársaságnak, alelnöke és igazgatósági tagja a Ganz-Danubius hajógyárnak, azonkívül aktív vezetője és tulajdonosa több ipari vállalatnak. Emellett jó mezőgazda, aki óriási kiterjedésű birtokait is személyesen vezeti. Életre való terveit, messzire kiható eszméi közül sok üdvös intézkedést valósított meg, amelyek mind azt mutatják, hogy az ország kereskedelmi életének nagy nyeresége lesz, ha kiváló tehetségét mint miniszter szélesebb körökben fogja érvényesíthetni.

Az új kereskedelmi miniszter 1859. április 6-án született. Középiskoláit Budapesten végezte. Hallgatója volt a hoheneheimer gazdasági tanintézetnek és a hallei egyetemnek. Tanulmányai befejeztével leszolgált önkéntesi évét és az 5. számú huszárezredben tartalékos tiszti rangot nyert. 1882. óta Zemplénmegyében, atyja birtokain és saját birtokán gazdálkodik. Zemplénmegyei törvényhatósági bizottsági tag és számos pénzügyi és ipari vállalat igazgatóságának tagja. 1896-ban és 1901-ben a facseti kerületet szabad-élvüparti programmal képviselte, de főrendiházi tagsága miatt a mandátumról lemondott.

Zemplénvármegye kalamárisa.

— jul. 12.

A magyar kultúrának egyik igen jelentékeny munkását üdvözlük ezen sorok, aki határt nem ismerő tudását teljesen Zemplénnek szentelte. Bár Dongó Gyárfás Géza oly egyéniség, aki bármely téren kiválókat alkotott volna, ő annak a megyének dicsőségét hirdeti, amely évtizedeken át vendégszerető új otthon nyújtott neki. Itt élte le legboldogabb napjait hűséggel imádott, szerető hitvese mellett, akit oly mély, bensős gyázzsal sirat még ma is, aki törekvéseinek legigazabb megértője és támogatója volt és aki magasztos életcélját a legelsőbbben és a legjobban tudta megérteni. Itt nevelte a haza jelentékeny szolgálatának gyermekeit. Itt találta meg azon, bár kicsiny, de hűséggel vele kitartó baráti kört, amely oly készséggel szolgálja ambícióját. Itt készítette elő egy generációt a magyar művelődés sáfárjaként. Ezen lapok hasábjain szántotta kalamárisa a legszebb és a legtermékenyebb barázdákat Zemplén javára évek hosszú sorain telen-nyáron, jó időben, rossz időben. Innen szőljön hozzá legmelegebb érzelmekkel a köszöntő szöveget dicső pályafutása mai határjelző napján élete tartalmas éveinek hatvanadik fordulóján.

Midőn még Magyarország vármegyei akta-kincsei teljesen némák voltak, midőn még széles e hazában senki sem gondolt arra, hogy évszázados dokumentumaink mily sok dicsőséget rejtegetnek, midőn még alig figyeltek azon archivumokra, amelyeket a honi megyei székházakban őriznek, Dongó Gyárfás Géza saszeme és éles eszü judiciuma felfedezte nekünk azon beszédes iratokat, amelyek örök nagyságban hirdetik a magyar erény küzdelmeit és diadalait a kisebb székhelyeken és azon néha hibás, de legtöbbször dicsőfényben ékeskedő hazafias fellendüléseket, amelyeknek szemtanúi voltak ezen fiók parlamentek. Mint minden hatalmas épület szilárd alapra van fektetve, úgy hazánk évezredes meginghatatlansága arra a honi erényre támaszkodik, amely évszázadokon át megnyilvánult a megyei tanácskozásokon és összejöveteleken. Ha hiba volt benne a magyar sinlette meg, ha nemes gondolkodás vezényelte, akkor hazánk látta hasznát.

Ennek a sokféle vonatkozásokra kiterjedő több évszázados eseményeknek eddig még legjelentősebb mozzanatai tekintetében sem méltányolt nagyhorderejű történetnek felkutatására vállalkozott a legnemesebb rabies divinával Dongó Gyárfás Géza. Ebben a munkában kalamárisát oly kitartó buzgólkodás vezényelte, amelytől még a Gondviselés sem vonhatta meg támogató kegyelmét. Azon iratcsomó, amelyet porlepetten Dongó vett kezébe talán évtizedek pihenő érintetlensége után, mindig mond egy meg nem írott történeti részt hazánk történeti multjáról. És ebben versírtsága a legrégebbi okmányok előlva-

sásában
lyeket
pes ver
után kib
tetnek
páratlan
lóságos
multra
is látja,
gyobb
szeme
ran nag
zálója.

Az
lamáris
iró háts
és szen
Ezért h
évszáza
tudós
tapintat
különb
Épen u
len“ ne
lekezeti
nyilván
szépet
megtalá
igaz b
mintegy
szavat
embere
eszmén
szívébe

Mi
hazafia
gig na
mások
csátó,
szigoru
előtt je
az egé
és nap
egy fe
nem tu

Ol
lyen fe
egyeten
profess
viszony
a vidék
tudós
eddig
ókor,
oly ala
vés ak
Akadé
vele sz
teljes
azonba
férfiut
kadatl
kül és
magya
hogy
sük 6
julius

T

Sze

nya

S

Az új püspökség székhelye körül.

Budapest az ideiglenes székhely.

A románok még mindig nyugtalanok.

— jul. 12.

sásában áll segítségére. Iratok, amelyek csak a legelső akadémikus képes verejtékes, hosszú fáradság után kiböngészni, oly könnyedén fejtenek meg az ő kezében, hogy szinte páratlanul meglepő. És a mellett valószínű próféciát tud eszközölni a multra visszamenőleg, hogy még azt is látja, amely tényt néha a legnagyobb ügyességgel vélt az utókor szeme elől elrejtteni az okmány gyakran nagyon is kőrmönfont megstilizálója.

Azonban Zemplénvármegye kalamária leközi az Adalékokban az írő hátsó gondolatait és a cselekvő és szenvedő emberek igazi szerepeit. Ezért hű tükre folyóiratai Zemplén évszázados multjának. És itt az igazi tudós méltányossága a legfinomabb tapintatossággal jár el. Nem ismer különbséget ember és ember között. Épen úgy nyújt igazságot a „nemtelen”-nek, mint a nemesnek. Soha felekezeti különbséget művelt lelke nem nyilvánít meg. Mindenütt csak a szépet és a jót keresi. És ahol ezt megtalálja örül a szíve, felesillámlik igaz boldogságban a szeme, amely mintegy önkéntelenül ajkára adja a szavát: Mindenkoron voltak eszményi emberek. Mert Dongó Gyárfás Géza eszményi nemességű gondolkozást rejt szívében.

Minden komoly tudományos és hazafias igyekezetet a végtelenségig nagyrabecsül. A mellett, hogy mások iránt elnéző, hibákat megbocsátó, maga iránt a kiméretlenségig szigorú. Képes egyetlenegy, mások előtt jelentéktelennek látszó adat miatt az egész levéltárba órákig kutatni és napokig valósággal nyugtalan, ha egy felvetődött kérdést megfejteni nem tud.

Olyan lelkiismeretes, mint amelyen férfiakat csak a tudós német egyetemek tudtak nevelni világhírű professzoraikban. És csak a magyar viszonyok nehézségeiben rejlik, hogy a vidéki elszigeteltség közepette élő tudós általános országos elismerésben eddig még nem részesült. Bár a latin ókori, de különösen a középkori nyelv oly alapos ismerője, mint Dongó keves akad hazánkban, mindazonáltal Akadémiánk azzal a méltánnyal velem szemben nem viselkedett, amely teljes nagyságában őt megilleti. Mindez azonban az igazán páratlanul szerény férfit nem bántotta. Dolgozik — szakadatlanul kalamária, pihenés nélkül és kívánjuk tisztá szívünkben a magyar történeti tudomány javára, hogy még számtalanszor üdvözölhesük őt erőben, egészségben sok-sok július 16. ikán.

Tata. Dr. Goldberger Izidor.

Szemgyógyintézet van Miskolczon.

Az a háborúság, amely a hajdudorogi magyar püspökség körül kitört, még mindig tart és valószínűleg nem zárul le simán, a püspök, Miklóssy István kinevezésével. A románság nem akar belenyugodni a huszonhét román egyházközösség átszervezésébe és a románok részéről még mindig fontos kívánságként szerepelt ennek a román sérelemnek reparálása. — Ez a püspökség körül megnyilatkozott román elégedetlenség egyik pontja és ezzel szorosan összefügg a letartóztatásban lévő Marosán lelkész ügye, a ki ellen csak a napokban adta be a szatmári ügyészség a vádiratot. Mig ezek a dolgok a papságot s a szélső árnyalatu román közvéleményt foglalkoztatják és még mindig izgalomban tartják, addig a püspökség kérdésének van egy olyan oldala is, egy olyan kérdés, amely az új püspökség összes egyházközösségeit, a magyar társadalom összességét, de egyes magyar városokat is közelebből érdekel. És ez a székhely kérdése.

Régóta folyik a vetélkedés a magyar városok között a hajdudorogi új püspökség székhelyéért és még a püspökség felállítására előtt megindult a vetélkedés. A püspöki székhelyért pályázott Nyiregyháza és Debreczen, ujabban pedig Nagykároly is bejelentette igényét. A városok egymásután sorakoztatták fel érveiket, megmozgatták protektorait és megindult a nagy küzdelem, amely még mindig nem ért véget. Egymásután terjedtek el ugyan olyan hírek, hogy a kormány a püspökség székhely kérdésében megállapodásra jutott és már döntött is, de ezek a hírek mindig más és más város nevére dobóttak diadalmasan felszínre, rendszeresen azért, amelyeknek akkor protektorai révén a győzelemre legjobban állottak kilátásai.

Ezek azonban, megállapíthatjuk, mind igen korai híresztelések voltak, mert a kormány még igen messze áll attól, hogy határozottan állást foglaljon bármelyik püspöki székhely mellett is. Az új püspökség kebelében a megindult román tárgyalások folytán még igen sok változás történhetik s addig, ameddig határozott kép ki nem alakul az új püspökség jövőjéről, a kormánynak nincs is szándékában dönteni a püspökség székhely kérdésében. Ezért történt, hogy a versengő városokattól mellőzve, — amint megbízható forrásból értesülünk, — a kormány ideiglenesen Budapestet jelölte ki az új püspökség székhelyéül. Ez nem végleges döntés, csak pár évre szóló, addig, amíg a hajdudorogi püspökségben teljesen konszolidálódnak az állapotok.

A „Zemplén” különben már az új püspök kinevezéséről írott cikkében kifejezést adott az ilyen irányú megoldás lehetőségének s ez most valóra is vált.

HIREK.

Legendák maradtak fenn izzó napfényről, fürdőző emberekről, aratásról, érő gyümölcsről: a nyár minden bubájaról. Az idén nem látjuk a napot. Legfeljebb órákra látható és aztán újból elbuvik haragos felhőkárpitok mögé. Az emberek nem fürdőznek, hanem meleg felsőkabátokban járnak, esetleg dideregnek. Az aranykalászos rónaságon nincs aratás. Egyik-másik uradalomba megérkeztek az aratók és egy fél napig arattak is. De aztán be kellett szüntetni a munkát. Most heverészve, busan nézik a dülő buzákat és visszagondolnak arra az időre, amikor még sztrájkolni is lehetett. Ha az időjárás hamarosan meg nem változik, úgy hallatlan drágaságnak nézünk elibe.

— **Joggyakornoki kinevezés.** A kassai tábla elnöke Buday Ákos dr. sátoraljaujhelyi lakos, ügyvédjelöltet a kassai tábla területére díjas joggyakornokká nevezte ki.

— **Árvíz fenyegeti a Tisza és Bodrogmentét.** A vármegye alispánja tegnap, pénteken délelőtt értesítette Székely Elek h. polgármestert, hogy a folyammérnökség jelentése szerint a Tisza és Bodrog folyókon nagymennyiségű víztömeg zudul alá, úgy, hogy az említett két folyó valószínűleg ki fog áradni. A h. polgármester a közeledő árvízveszedelemtől falragaszok útján értesítette a város közönségét, hogy azok, akiknek a Bodrog partján takarmányuk, esetleg learatott terményük van, azokat még idejében biztonságba helyezhessék.

— **Esküvő.** Szentgyörgyi Gyula a Bodrogközi Gazdak Takarékpénztára és Jelzálogintézete rt. cégvezető főkönyvelője Királyhelmecről folyó hó 22-én esküszik örök hűséget özv. Miskovits Béláné kedves leányának, Matyikának a nagymihályi róm. kath. templomban.

— **„A postafőnökség figyelmébe.”** Ily cím alatt rövid idő előtt szóvá tettük, hogy az ujhelyi postahivatalban a takarékpénztári forgalom lebonyolítása nehézségekkel jár. Most az ujhelyi postafőnökség arról értesít, hogy panaszkodunk illetékes helyen meghallgatásra talált s a nehézségek kiküszöbölésére megfelelő intézkedés történt.

— **A gyakornoki idő beszámítása.** Az állami alkalmazottak ellátásáról szóló törvény rendelkezései szerint a gyakornoki vagy gyakornokjelölti minőségben segélydíj nélkül töltött szolgálati idő beszámításának csak akkor van helye, ha ezt az alkalmazást közvetlenül olyan alkalmazás előzte meg vagy követte, amely beszámítható javadalmazással volt egybekötve. Ilyenformán a gyakornoki vagy gyakornokjelölti minőségben töltött szolgálatot nem lehetne beszámítani abban az esetben, ha az ilyen alkalmazást közvetlenül egy más, de szintén fizetéstelen vagy tiszteletbeli alkalmazás követte. Minthogy ez a törvény célzatával ellentétben állna, a földművelésügyi miniszter megkeresése alapján kijelentette a pénzügyminiszter, hogy ilyen esetben a gyakornoki vagy gyakornokjelölti minőségben töltött szolgálati idő beszámítandó.

— **A peches Pintér Imre.** Pintér Imrét, a jeles kabaret-művészt az ujhelyi közönség is jól ismeri. Nálunk is több ízben tartott már előadást, sőt arra is emlékezhetünk, hogy a mult

évi estéje nálunk is sok viszontagsággal járt; amennyiben a szabadban akarta azt rendezni, de a kitűzött estélyt vagy háromszor valóságos felhőszakadás mosta el, úgy hogy Pintér társulatával együtt vagy 10 napig időzött Ujhelyben, míg végre egyetlen estélyét megtarthatta. Most mulatságosan peches esete történt Ungváron, ahol már szintén jó nehányszor ki volt tüzve az előadása, anélkül, hogy azt egyszer is megtarthatta volna. A dolog így történt:

1. Két évvel ezelőtt ki volt tüzve az ungvári egyetlen esté. Az előző estén felkérték, halassza el estjét, mert a Nőegylet rendez koncertet.

2. Két hónap mulva újra meghirdették az egyetlen estét. A jegyeket már mind eladták, mikor a művész lába kifecamodott.

3. Egy év mulva megint hirdették az estét. Négy százötven korona áru jegy kelt el. Ez most volt a napokban. Pintér és társai már kihajlattak a keleti pályaudvarhoz, hogy utazzanak a gyorssal. Lekésték.

4. Telefonáltak, hogy lekésték, de a telefon a sorsharag szolgálatába állt és nem működött.

5. A közönség beült a színházba és várt. És várt.

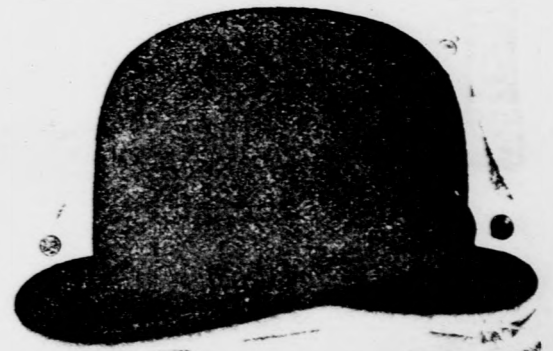
6. Most újra kitűzik az egyetlen estét, mert Pintér Imre dacol a sors-haraggal.

— **Eltűnt fin.** Béres János Máv. gyári mázólo jelentést tett a rendőrségen, hogy József nevű 16 éves fia, ki Sutrán János cipésznel tanult, ezelőtt öt héttel eltűnt és azóta teljesen nyomaveszett. A rendőrség körözi az eltűnt fiút, kinek személyleírása a következő: Magas, sovány termetű, szőke haju, hosszás arcu, fogai elől nagyok. Eltűnésekor barna kabátot, szürke nadrágot, szürke sapkát és fekete cipőt viselt.

— **Tolvaj cipésztanuló.** Betöréses tolvajlason érték szerdán délelőtt Zojáros János 18 éves cipésztanulót, ki álkules segítségével hatolt be Lomniczer és Társa helybeli borkereskedő Kossuth Lajos-utcai üzletébe s már épen el akart távozni, mikor tanulója Katz Ernő észrevette. Katz Ernő a betörés részleteit a következőképen adta elő, a rendőrségen való kihallgatása alkalmával: Szerdán délelőtt, 1 óra tájban, üzletzárás előtt kimentem az udvarra és mire visszatértem, az üzlet ajtaja már zárva volt. Benéztem az üvegajtón és láttam, amint Zojáros hirtelen elbujt az áruasztal mellé. Zörgetni kezdtem az ajtót, míg végre Zojáros kinyitotta s felszólításomra kirakta zsebéből az oda rejtett mintegy 30 korona értékű árut. Kértem tőle az álkulesot is, amit azonban ő elhajított. Az áruasztalon el volt már készítve egy nagy csomó finom bőr és egyéb holmi, amit szintén el akart vinni. Katz Ernő értesítette gazdáját, rendőrt hívtak, ki Zojarost letartóztatta és bevitte a rendőrségre. A tolvajlás híre Zojáros munkaadója, Klein Ignác cipészmeister, átkutatta a tolvaj inas nála lévő holmiját s az ágyában talált is nagyobb mennyiségű finom bőrt, cipő-felsőrészeket stb., amik azt bizonyították, hogy Zojáros már több ízben tett látogatást Lomniczer üzletében. A tolvaj inas ellen — kinek neve a tavalyi repülőverseny alkalmával vele történt baleset révén lett ismeretes — megindították az eljárást.

— **A polgármesterek vasuti jegye.** A kereskedelmi miniszter a polgármesterek részére kedvezményes vasuti bérletjegyeket engedélyezett és egy elsőosztályú vasuti bérletjegy árát háromszáz koronában állapította meg. A polgármesterek körében most mozgalom indult meg aziránt, hogy küldöttségileg mondjanak köszönetet a miniszternek a régóta óhajtott kedvezmény megadásáért. A küldött-

Legújabb divatu kalapok,
nyakkendők, fehénműek, stb. uridivatcikkek legjobb minőségben
Szenes Lipót uridivat üzletében Sátoraljaujhelyben.
Tavaszi felöltők. Férfi cipő különlegességek.

ség még a nyár folyamán fog tisztelni a miniszternél.

— **Világ-látványosság.** Mult számban már megemlékeztünk arról, hogy Barnum és Bailey Cirkusz leg-híresebb csillagjaiból kiválasztott társulata Cirkusz Könyvt. Brothers, Európa lelegegánsabb, legnagyobb vállalata különvonattal e hó 14 én érkezik Sátoraljaujhelybe és megnyitó előadását még aznap tartja érdekesnél érdekesebb előadásainak sorozatát. Ezen kiváló vállalat, nem mint más kétes értékű kisebb társulat, csak a reklámdob hangjával csábítja a közönséget, hanem tényleg elsőrendű műsorával, mely világhírű attrakciókból van összeállítva, a közönségre felejthetetlen benyomást gyakorol. Különösen a ló és egyéb állatok idomítására nagy gond van fordítva, továbbá a lovaglási gyakorlatokban utolérhetetlen ezen cirkusz. Megemlítendő még, hogy a cirkusznak saját villanyfejlesztő telepe és kitűnő zenekara van. Jegyek hétfőn délelőtt 10 órától kezdve a cirkusz 1. számú pénztári kocsijában kaphatók.

— **Pályázat.** A néhai Kellner Mózesné szül. Schwartz Betti által létesített és a sátoraljaujhelyi izraelita anyahitközség előjárósága által kezelt 3000 korona kibérlési alapítványnak 1903. februártól 1906. októberig felgyűlt kamata — miután az 1906—1912. években hirdett pályázat eredménytelen maradt — folyó 1913. évi november 7-én az örökhagyó halála évfordulóján válik esedékessé. Ugyanekkor válik esedékessé ezen alapítvány 1906. okt.-tól 1909. októberig, valamint 1909. októbertől 1912. októberig felgyűlt és 1909—1912. években szintén meddő pályázatokban kihirdett kamata is. E kamatösszegeket elnyerhetik oly izr. menyasszonyok (hajadonok), kik az örökhagyó két testvérenek egyikétől törvényesen leszármazottak, esküvőjüket a jelzett évforduló napon tartják és két hasonló leszármazású rokon által segélyre

ajánlatnak. Kellően felszerelt folyamódások a hitközség előjárósághoz címezve f. évi október hó 10 éig küldendők be. Elkésett kérvény figyelembe nem részesülend. A segélyezendő menyasszonyt, illetve menyasszonyokat a hitk. előjáróság választja és szemeli ki. A pénz a polgári és egyházi házasságkötés hiteles igazolása után folyósítatik. Az egyh. házasság, mivel a halálozás évfordulója ez idén péntekre esik, a rákövetkező vasárnapon történhetik.

— **Szabóipari szaktanfolyam Ujhelyben.** Az ujhelyi ipartestület közli a következőket: Hosszas utánjárás folytán végre sikerült a városunkban lakó szabó iparosok szakképzettségét elősegítendő egy vándor ipari szaktanfolyam megtartását kieszközölni. Ezen szaktanfolyam tárgya: a modern mai kornak megfelelő férfiruhák szabása, ezek rajzolása és a próbáknál előforduló hibák kijavítása és egyébként a férfiruha varrásnál szükséges tudni valók ösmertetése. A tanfolyam a m. kir. technológiai iparmúzeum igazgatójától vett értesítés szerint folyó évi augusztus hó 1-én veszi kezdetét és 4 hétig tart. Amidőn erről egy a férfi szabó iparosokat, mint városunk közönségét értesítjük, egyben az utóbbiakhoz azon tiszteletteljes kéréssel vagyunk, hogy ruha szükségleteiket most rendeljék meg a szabó iparosoknál; egyrészt azért, hogy a tanfolyamot látogatók munkával legyenek ellátva, másrészt és főként azért, mert a megrendelt ruhák a szaktanító felügyelete alatt lesznek kiszabva, felpróbálva és elkészítve: így minden esetre meg van a garancia, hogy sikerülnek és teljes megelégedésre fognak szolgálni. A tanfolyamra jelentkezők névsora a következő: Hamara János, Grósz Izsák, Rosenberg Bernát, Majsztura János, Davidovits Lajos, Mühlbauer Herman, Kiss Miklós, Hirschberger Mór, Wasziz József, Strom Herman, Schön Mór és Guttman Izsák. Ertesítjük a szabó iparosokat, hogy jelent-

kezni még mindig lehet az ipartestület hivatalos helyiségében.

— **Egy 15 éves leány ajánlkozik** cimbalom órákat adni, úgy lányoknak, mint fiugyermekeknek: tanít magyar, angol és német darabokat. Cim: Gombos Bözsike Sátoraljaujhely, Dókus Gyula-utca folytatása.

— **Dupla élvezetté válik szabadsága,** ha elutazása előtt cipőre „Berson” gummisarkokat tétet. Az Uj Berson gummisarok arany dobozban: kényelmes, elegáns, ruganyos, tartós. Cipészétől kifejezetten „Berson”-t kérjen, ha jól akar járni.

— **Csak egy hajszálon függ a csecsemő élete,** ha emésztése nincsen rendben. Eppen ezért ne mulasszon el gyermekének idejekorán Nestlé-lisztet adni, ami által a jövőre nézve magát csak súlyos fájdalomtól és szemrehányásoktól óvja meg. Próbadozokat és tanulságos röpiratot a gyermeknevelésről teljesen díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I., Biberstrasse 157.

— **Szilági és Diskant miskolci** gépgyáros cég kitűnő könyökszerkezetű és víznyomású borsajtóra, valamint legújabb rovátkolt alumínium kuphengerű zuzógépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen a cég által feltalált és készített „Kossuth és Hegyalja” borsajtók, n különben a nagyüzemi préseléshez készített Rákóczi kettős kosaru sajtók, melyeknél a régi világ fából készített prése zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtók felső része acél, alsó része faszervezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik a vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamátját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri, az 1902. évi pozsonyi II. mezőgazdasági orsz. kiállításon a cég borsajtói első díjjal, arany éremmel, az

1906. évi nagyváradi és az 1907. évi pécsi kiállításon aranyérem és díszoklevéllel lettek kitüntetve. A cég izléses árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

Az Érdekes Ujság negyedéve. Az első negyedévet megfuttotta Az Érdekes Ujság és ez a negyedév egy magyar ujság csodálatos pályája. Az Érdekes Ujság három hónap alatt az ország legnépszerűbb és legolvasottabb képes lapja lett és hozzátartozik az élet nélkülözhetetlen szükségéhez. Az Érdekes Ujság neve az utca életébe kedvesen, otthonosan beleszendül. Az Érdekes Ujság a mai viharos politikai időkben nem ismeri a politikát, csak az események érdekességét ismeri. Amint bemutatja a nagy közönségnek azokat a férfiakat, akik felé rokonszenve és szeretete hajlik, bemutatja azokat is, akik a közönség gyűlöletében élnek. Az Érdekes Ujság-nak népszerűsége gyors megszerzésében segítették mellékletei is, majd a család, a gyermekek, aztán a sport és a tudományos tudnivalók iránt érdeklődő közönség számára nyújtanak külön érdekességet. Az Érdekes Ujság szennzációs első negyedéve után most új előfizetést hirdet, melynek előfizetési ára is példátlanul olcsó, negyedévre 2 kor. 50 fill.

Steckenpferd lilliomtejszappan

Bergmann et Comp. Tetschen a/E. elérhetetlen hatású szepők oltárolására és nélkülözhetetlen szer arc és bőrápolásra, mit számtalan elismerő-levéllel bizonyíthatunk. Gyógytárakban, drogériákban, illatszert- és fodrászüzletekben 80 fill. lérért kapható. Szintgy páratlan hatású női kézapolásra a Bergmann „Manera” lilliomkrómje, mely tubusokban 70 fillérért mindenütt kapható.

Felelős szerkesztő: **Dr. Adriányi Bél**
Helyettes szerkesztő: **Teleky Sándor.**
Laptulajdonos: **Ehler Gyula.**

Tüzifa és Széntelep Sátoraljaujhelyben.

Tudomására hozzuk Sátoraljaujhely város n. é. közönségének, hogy a város tüzelőanyag szükségletének lehető legtükrételesebb kielégítése céljából Sátoraljaujhelyben, Kossuth Lajos-utca 77. szám alatt

TÜZIFA ÉS SZÉNTELEPET

létesítettünk, melylyel szükségletet óhajtottunk pótolni, amidőn **I. minőségű 2 éves vágású bükkhasábfát** és **legfinomabb porosz kőszentet** úgy nagyban, mint egészen kis mennyiségben **házhöz szállítva** a legpontosabb kiszolgálással árusítunk.

Ugy a vágott, mint a vágatlan fát és kőszentet **suly szerint** árusítjuk és pedig a vágott fát és kőszentet **ólmzárolt zsákokban** házhöz szállítjuk, mi által a t. közönség a legteljesebb mértékben biztosítást nyer arról, hogy hiány nélkül kapja meg a rendelt mennyiséget, melyért cégünk a teljes felelősséget viseli.

A szénben kizárólag a legfinomabb

szobafűtésre alkalmas porosz kőszentet árusítjuk.

Minden időben teljesen száraz, **két éves kivágott fát** szállítunk.

Nagy készletünk és előnyös kötéseink lehetővé teszik, hogy minden időben a lehető legjutányosabban állhassunk a t. közönség rendelkezésére.

Megrendelések **Diószeghy Pál és Társai** cégnél: Kazinczy-utca 4. szám (Telefon szám 112.) eszközölhetők.

Mindkét helyen feladott rendelés azonnali pontos és gyors elintézéséről gondoskodva lesz.

Vállalatunkhoz a n. é. közönség nagybecsű támogatását kérjük.

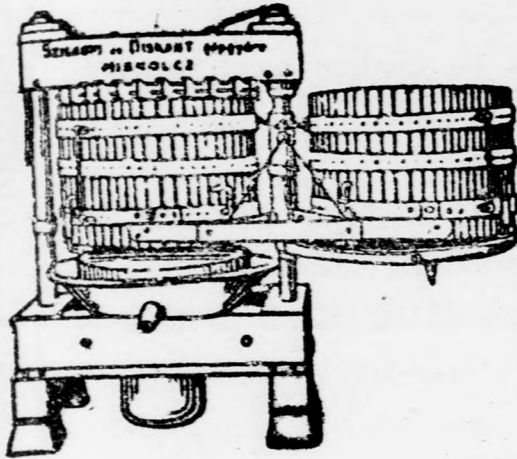
Kiváló tisztelettel

Diószeghy Pál és Társai.

1907. évi kiállításon aranyérem és díszoklevél.

Borsajtók

legújabb rendszerű, könyökszerkezetű „KOSSUTH“, „HEGYALJA“, „ACÉL-ORSÓS“, a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói. Legújabb rendszerű viznyomású (hidraulikus)

kettős kosaru sajtók nagyüzemi préseléshez.

Sajtóink főelőnye: a must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erőfeszítés! A törköly egy darabban és könnyen kivehető! Egy ember által könnyen kezelhető! Szőlőzúzó és Bogyózók. Legújabb alumínium kup-hengerű szőlőzúzógépek.

SZILÁGYI ÉS DISKANT GÉPGYÁRA MISKOLCZON.

Árjegyzék ingyen.

1901. temesvári kiállítás: I. díj díszoklevél. — 1902. orsz. gazdasági kiállítás Pozsony: I. díj aranyérem. — 1902. borászati kiállítás Eger: I. díj díszoklevél s aranyérem. — 1906. Nagyvárad: I. díj díszoklevél.

Megérkezett

a világhírű kabalista

gondolatolvasó jósnő

fogad lakásán (Rákóczi-utca 33. Hungária épület)

reggel 8 órától este 9 óráig.

Két jó családból való fiu

tanulóul

felvétetik

Szabó Pál

könyvkereskedésben

Sátoraljaujhelyben.

Gazdasszony,

illetve szakácsné f. é. augusztus hó 1-ére a „Hangya“ sátoraljaujhelyi kirendeltsége tisztviselő étkezdébe felvétetik.

Ájánlatoknál személyes megjelenés is megkívántatik.

Van szerencsém a m. t. hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy ruhatisztító intézetemet újabban egy lapos

plissirozó géppel

szereztem fel.

Elfogadok plissirozásra női ruhaalkat, széles fodrokat s bluzokat, marquiset-, gáz-, grenadin-, poplein- és eponge kelméket, ugyszintén guvlirozásra is.

Tisztításra díszes női ruhákat, selyem-, csipke-, gáz-, marquiset- és poplin bluzokat és aljakat, pongyolát és kosztüm-ruhákat. Egész férfi-öltönyöket, őszi és tavaszi felöltöket.

Festésre mindenféle női és férfi ruhákat legalkalmasabb színre. Gyászruhák sürgős esetben azonnal festetnek.

Tisztításra beadott ruhák sürgős esetben 24 óra alatt tisztítatnak szépen, felelősség mellett.

Becses megbízást kérve

mély tisztelettel

Sátoraljaujhely, Bercsényi-utca 5.

Rakovszky Sándor,

(Csirke-piac)

kelmefestő és vegytisztító.

A kirakatokban ki-függesztett OLLA tábláskák az Olla lerakatot jelzik. Kedvelt minőségek: 1203. sz. tucatja 6 kor. 1204. sz. super-finom tucatja 8 kor. Az „OLLA“ több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. 501/k. — Kapható: Ehler Gyula és Widder Gyula

gyógyszertáraiban s Hrabeczy Kálmán drogériájában és Kluger Jenő illatszertárában Sátoraljaujhely.

Zongoratulajdonosoknak

szives tudomására hozzuk, hogy **Fink Leó**, a híres Keresztély-féle fővárosi zongoragyár hangverseny hangolója városunkba érkezett és itten, valamint a környéken is egyes hangolásokat 6 koronájával végez. Javításokat külön alku szerint. Előjegyzéseket szivességből kiadóhivatalunk fogad.

Compagnie Generale Transatlantique.

Franczia hajóvonal.

Rendes közvetlen gyorshajójaratok

Havre-Newyork

és

Kanadába

Basel (Svájc) és Párison át.

Iroda: Budapest VI., Baross-tér 15.

Telefon: József 14—97.

Keresztény fiu

tanulónak

felvétetik

vaskereskedésben

Nessl Henrik

Lőcse.

Törv. védve.

Törv. védve.

RENOFIN

eredeti tisztító-szer piszkos kezeknek.

Egy doboz, mely több mint 4 hétre elegendő, 50 fillér. Kis doboz 30 fillér. — Kapható Vilkovszky Kálmán fűszer- és csemegekereskedésében, Hercz Kálmán és Fia vaskereskedésében és Klein Jakab festékkereskedésében Sátoraljaujhelyben.

STUBNYA FURDO

518 méter t. f. m. 88—45° C fokú hévízzel. Budapest—Ruttkal fővonalon gyorsvonat megállóhely. Javallatok:

REUMA KOSZVÉNY

Isletli és isomreumás megbetegedésnél, ischias, neuralgia (ideg-bántalmak), női bajok és bőrbetegségek esetében,

MAGASLATI GYÓGYHELY

Orvosi vezetőség alatt álló ivó- és fürdőkurák, porcellánkád és 6 természetes tükörfürdő, pakolás, izzadási kurák, villamozás, masszáz és hidegvizgyógykezelés. — **Olcsó árak, nagy kényelem.** Saját fürdőzenekar, lawn-tennisz. **Elődíény:** július 1-ig. **Utódíény:** augusztus 20-tól 50% engedmény. — Képes prospektussal és felvilágosítással díjmentesen szolgál az igazgatóság.

13634/1913. P. szám.

Hirdetmény.

A sátoraljaujhelyi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a bodrogközi gazdasági vasut részvénytársaság által ezen vasut céljaira Nagytárkány, Dámóczi, Nagyczigánd, Kisczigánd és Bodroghalász községekben szükséges földterületekre folytatott kisajátítási ügyben, a nagytárkányi 349., a dámóczi 14. 13. 223. 69. 20. 59. 60. 62. 56. 224. 240. 241. 229. 126. 232. 274. 131. 130. 133. 125. 124. 93. 50. 102. 103. 7. 6. 4. 167. 169. 172. 173. 171. 58. 57. 174. 177. 175. 225. 236. 105. 238. 137. 139. 247. 246. 88. 227., a nagyczigándi 724., a kisczigándi 468. 470. 857. 181. 155. 214. 206. 239. és a bodroghalászi 178. 258. 257. 29. 286. 285. 128. 126. 127. 49. 321. 322. 323. 294. és 172. számú telekkönyvi betétben felvett ingatlanokra vonatkozólag a kártalanítási eljárás lefolytatására tárgyalási határnapul a nagytárkányi ingatlanokra Nagytárkány község házához s onnan a helyszínére 1913. évi augusztus hó 11-ik (tizenegyedik) napjának d. e. 10 óráját, a dámóczi ingatlanokra Dámóczi község házához s onnan a helyszínére 1913. évi augusztus hó 12-ik (tizenkettő) és következő napjainak mindenkor d. e. 10 óráját, a nagyczigándi és kisczigándi ingatlanokra Nagyczigánd község házához és onnan a helyszínére 1913. évi aug. hó 16-ik (tizenhatodik) és következő napjainak mindenkor d. e. 10 óráját, végül a bodroghalászi ingatlanokra Bodroghalász község házához és onnan a helyszínére 1913. évi augusztus hó 21-ik (huszonegyedik) és következő napjainak mindenkor d. e. 9 óráját kitűzte, a távollévők és ismeretlen helyen tartózkodó érdekelték képviselőit dr. Csizy Béla sátoraljaujhelyi lakos, ügyvédet gondnokul kinevezte; a fenti határnapokra az érdekeltet azzal a figyelmeztetéssel idézi meg, hogy elmaradásuk a kártalanítás tárgyában hozandó érdemleges határozatot gátolni nem fogja.

Sátoraljaujhelyben, a kir. törvényszéknek 1913. június 28-án tartott üléséből.

Dr. Nagy Béla sk,
előadó.

Fornszek sk.,
elnök.

Wilhelm Henrik utóda
Nagy butorraktár. **BLUM GÉZA** Szőnyeg és függöny áruház.
SÁTORALJAUJHELY.

Teljes lakberendezések: ebédlő-, háló-, uri- és szalon-szobáknak dió-, tölgy-, bükk-, mahagoni- és palisander fából készült butorokból.

Vas- és rézbutor.

MŰVÉSZIES KIVITELŰ KERETES KÉPEK.

heti részletfizetésre.

GYERMEKKOCSIK

legújabb és legfinomabb kivitelben.

Torontáli, Szmina, Tilim és hollandi szőnyegek
nagy raktára.

Csomózott szőnyegek készítését bármely színben és méretben elvállalok.

FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK

nagy választékban.

Applikált store, bonne-femme, vittáge

Dupla ágyteritők.

Asztalos és kárpitos műhelyekben bármily e szakba vágó munka készül.

Rajzok, tervek és költségvetéssel szívesen szolgálok.

Nagy butor-, szőnyeg- és függöny-raktár.

WINDT JAKAB és LAJOS

BUTORKERESKEDÉSE és ZONGORATERME
Sátoraljaujhely. Kazinczy-utca 3. szám.

Nagy raktár: háló-, ebédlő- és szalon szobákból, tölgy, kőris, dió, bükk, mahagoni és palisander fából készült fényezett famínőségekben.

Egyedüli elárúsítója a „Slavonia” keményfa butorgyár készítményeinek.

Vas- és rézbutor legjobb kivitelben.

KÉPEK, GYERMEKKOCSIK
FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK, SZŐNYEGEK,

Mindennemű szőnyegek készítését bármely színben és nagyságban olcsón elvállalom.

Saját műhelyünkben minden e szakba vágó munkák gyorsan s pontosan készíttetnek rajz és méret szerint is.

Vevő kívánságára egy helyben mint vidéken bármikor is díjtalanul szívesen megjelenek.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközölünk.

Állandóan raktáron tartunk:

Három rétü lószőr madraczot, egy ágyba való 50 korona.

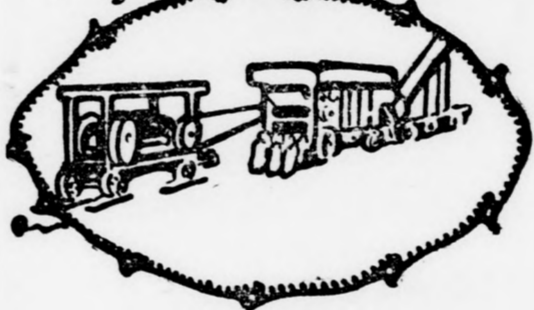
” ” affrik ” ” ” ” 15 ”

Elsőrendű zongorák gyári raktára.

Egy használt fordítható tekeasztal jó állapotban jutányos áron eladó.

Legolcsóbb butorbevásárlási forrás.

Eredeti **BENZ**
Cseplőkészítet

DIESEL MOTOROK Minden gazdasági és ipari célra. Világhírű gyártmány.

Olcsó Üzem. Kedvező fizetési feltételek. Arjegyzék ingyen.

BENZ Magyar Automobil és Motorgyár R.-T. Központ: v. Dorottya-utca 9. Telefon 162-70 és 23-24.

Meghívó.

A „Vehécz és környéke keresztény fogyasztási szövetezet” 1913. évi július hó 20-án délután 3 órakor a róm. kath. népiskola egyik tantermében tartja

évi rendes közgyűlését,

melyre az összes tagok tisztelettel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság évi jelentése.
2. Az 1912. évi mérleg előterjesztése, megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. Esetleges indítványok.

Vehécz, 1913. július 8-án.

Az igazgatóság.

3753/1913. kjsz.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy a dr. Reichard Salamon helybeli ügyvéd által képviselt Grünbaum Simon sátoraljaujhelyi cég megkeresésére Binéth Zsigmond egri borkereskedő cég, késedelmes vevő költségére és veszélyére 108 hordóban levő 15112 liter 1912. évi termésti bor készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, a megkereső cégnek helyben, a Szárhegyen levő borházában folyó évi július hó 16-án (szerdán) délutáni 2¹/₂ órakor közbenjöttömmel nyilvános árverésen el fog adatni.

Sátoraljaujhely, 1913. július 10.

Dr. Szmrecsányi Pál,

mint dr. Kovaliczky Elek sátoraljaujhelyi kir. közjegyzőnek a kassai kir. közjegyzői kamara 285/1912. számú rendelvényével kirendelt helyettese.

Csak 2 napig!

Világvállalat!

Először Európában!

Csak 2 napig!

Világvállalat!

Könyöt Brothers amerikai csirkusza, a

BARNUM ÉS BAILEY CZIRKUSZlegkitűnőbb csillagaiból álló társulatával, csak 2 napig. Európa legszebb, legnagyobb és legkitűnőbb csirkusza. Sátoralj-
ujhely és környékének tisztelettel tudomására adom, hogy egész vállalatommal 14-én külön vonattal megérkezem**és július 14-én este 8 órakor Nagy Diszelőadást**

rendezek. — Előadásokat csak 2 napon át fogok tartani

a katonai gyakorlótéren (a dohánygyár háta megett.) melyek minden eddig bemutatott mutatványokat felül fognak mulni.

Vállalatom nem tévesztendő össze hasonló utazó csirkuszokkal. Mutatványaim eddig még egyetlen egy csirkuszban sem
kerültek bemutatásra. — Jegyek előre kaphatók az érkezés első napjától reggel 10 órától, az I-ső számú kocsinál.**Bővebbet a napi falragaszon.**

A bodrogközi Tiszaszabályozó társulat elnökétől.

472.
1913. szám.**Meghívó.**A bodrogközi Tiszaszabályozó társulat
t. tagjait *f. évi július hónap 21-én délelőtt 1/2 10*
órára Királyhelmecekre, a társulati székház
üléstermébe**rendkívüli közgyűlésre**

hívom össze.

A közgyűlés tárgyai:

1. A karádi főcsatorna vizeinek megosztására készített tervezet ismertetése és elfogadás esetén a költségeknek 1914. évi költségvetésbe való felvétele.
2. A páczini határból a cigándiba átmetszett terület eladására vonatkozólag megkötött 12 darab szerződés jóváhagyása.
3. Czellar János felügyelőnek saját, Tüchler Vilmos irnoknak felesége gyógyítására a választmány részéről megszavazott 200—200 korona segély jóváhagyása.
4. Esetleges indítványok.

Perbenyik, 1913. július 10.

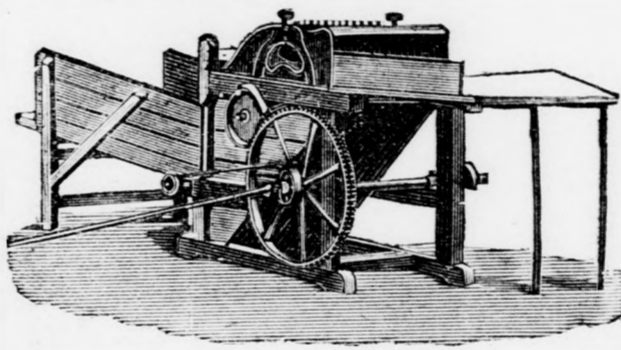
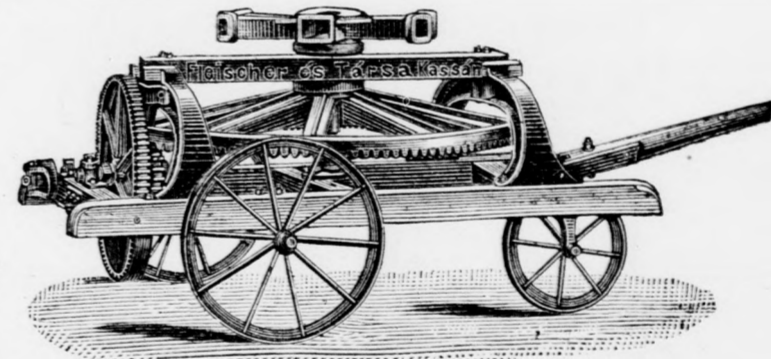
Hazafias üdvözléssel:

Gróf Mailáth József,
társulati elnök.**Bükküzifa**rövidre vágott, egészséges fűrész-
hulladékot szállít a legolcsóbban:
85 korona per 10000 kilós wago-
gon ab Nagykemence vasuti áll.**Gőzfűrész és butorlécgyár**Kiskemence, up. Nagykemence
Zemplén m.**Eladó ház.**A Kossuth Lajos-utczában tiz
szobából, spalettás ablakkal,
fürdőszobával, zárt verenda, be-
tonirozott pincze 10 lóra való
istálló, kocsiszin és egyéb mel-
lékhelyiségekből álló ház szabad
kézből eladó. — Közvetítők ki-
zárva.

Czim: a kiadóhivatalban.

Fleischer és Társa

gépgyára és vasöntője K A S S Á N.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szem-
meltartásával czélszerűen és gondosan gyártott jóhírnevű gépeit, a
nyári időnyre, nevezetesen:Cséplőkészleteit könnyű
járással járgány vagy gőz-
mozgony általi hajtásra;Kézi cséplőgépeit jár-
gányhajtásra is alkal-
mazható, szalmarázó ké-
szülékkel vagy anélkül.Baker- és magtár-rostait, továbbá mindennemű szivattyukat,
gőzgepeket és gőzkazánokat.Szeszgyár be-
rendezéseket, m.
p. Hence főzőke,
cukrosítókat,
maláta- és bur-
gonya-zuzókat,
olaj-sajtókat,
olajmag pörkö-
lőket, malombe-
rendezéseket stb

Gyárunkban gyártmányainknak jelentékeny készletét tartjuk állandóan.

Gazdasági gépeink képes-, valamint öntödénknak gyártmányai
árjegyzékét kívánatra ingyen s bérmentve küldjük.**Kowald Péter és Fia**

ruhafestő-, vegytisztító- és gőzmosógyára

B U D A P E S T.

Ezen, az országnak közismert, régi fővárosi cége,
mint általánosan ismeretes, ugy aruhák, függönyök, szőnyegek stb. festé-
sét és vegyi tisztítását, valamint gal-
lérok és kézelők mosását és vasalását

a lehető legszebb kivitelben eszközli.

Sátoraljúj helyben a cégnek a Rákóczi-utca 38.
szám alatt, Eisenberger Mór urnál saját felvételi
üzlete van, ki is levélbeli megkeresésekre megbízottját
házhöz is elküldi.

DIÓSZEGHY PÁL és TÁRSA

SÁTORALJAUJHELY, KAZINCZY-UTCZA 4. SZÁM.

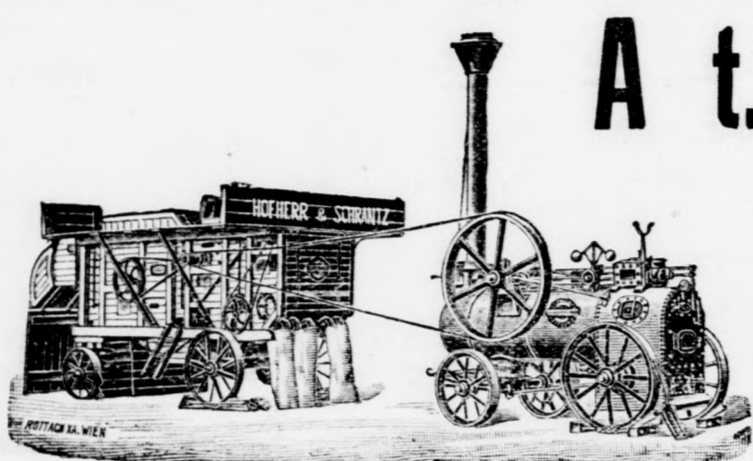
Hofherr—Schrantz és Clayton—Shuttleworth R.-T.

BUDAPESTI GÉPGYÁR ZEMPLEN- ÉS ABAUJVÁRMEGYEI VEZÉRKÉPVISELETE.

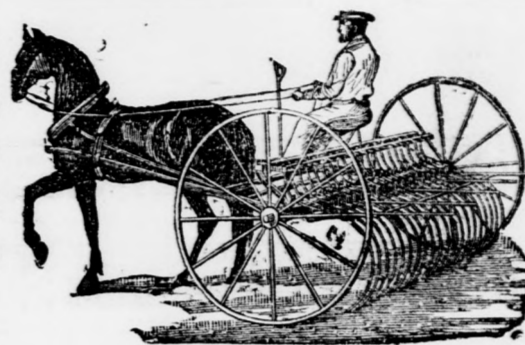
Sürgőnyezim: Diószeghyék Sátoraljaujhely.

Interurbán telefon szám 112.

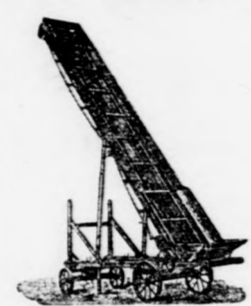
A t. gazdaközönség figyelmébe!

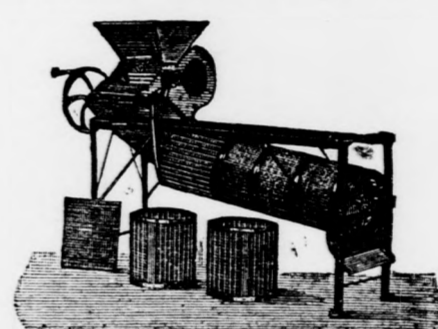
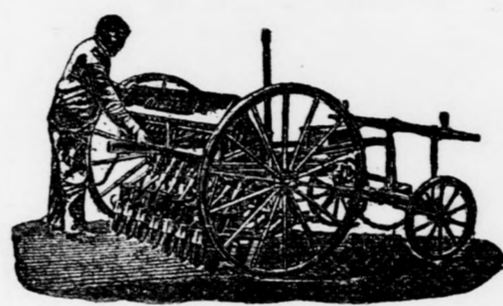
Van szerencsénk a tisztelt gazdaközönségnek szives figyelmébe ajánlani, hogy az általunk képviselt kizárólag elsőrendű czégek gyártmányaiból állandóan nagy raktárt tartunk fenn. A gazdaságban szükséges összes gazdasági gépeket és műszaki berendezéseket a legelőnyösebb feltételek mellett szállítjuk.

A Hofherr—Schrantz és Clayton—Shuttleworth gyártmányok mindenfelé a legteljesebb elismeréssel találkoznak.

Allandóan raktáron tartunk legfinomabb minőségű gépolajat, hengerolajat. Tovotkenőcsöt, kocsikenőcsöt. Nagy készletünk van zsákokban és ponyvákban. Szalonnát a legolcsóbb árban szállítunk s különös figyelmébe ajánljuk a t. gazdaközönségnek elsőrendű műtrágya készletünket.

Képviseljük: a gróf Larisch-Mönnich-féle karvini szénbányáknak kizárólagos képviseletét Zemplén-, Ung-, Bereg- és Abauj-Torna vármegyék területére úgy, hogy cséplőgépek, gőzekék, mészégetők, homoktéglaágyarak, szeszgyárak, cukorgyárak, gőz malmok, serfőzdek és minden ipari üzem részére a lehető legkedvezőbb feltételek mellett szállíthatjuk a

7900 kaloriás gf. Larisch-Mönnich-féle karvini szenet

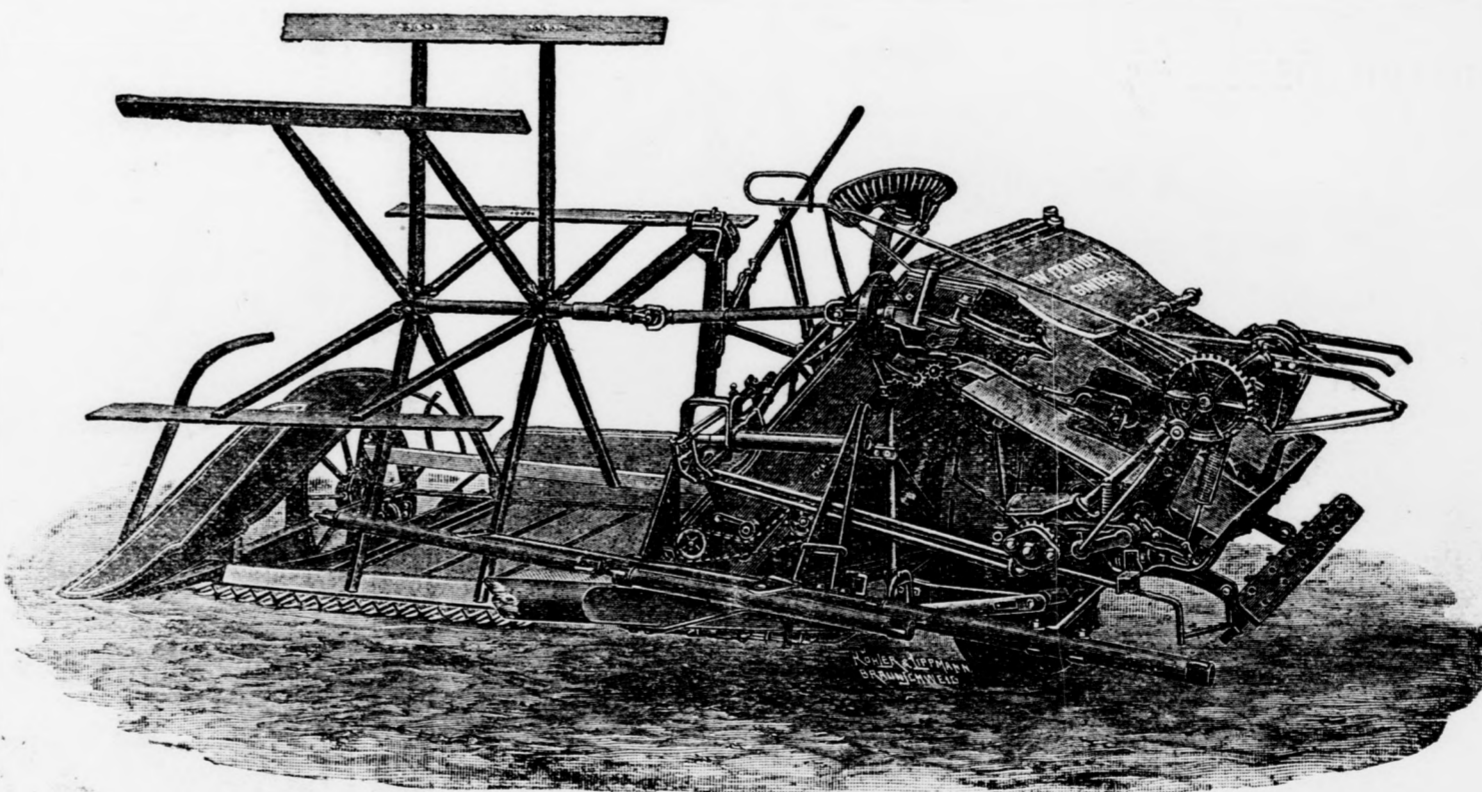
Szivesen szolgálunk elsőrendű porosz szalonkőszénnel is, melynek házi fűtésre alkalmas volta elismert és a melyet wagonrakományokban szállítunk.

WALTER A. WOOD

legujabb

„New-Century“

kévekötő aratógép.

Szives tudomására hozzuk a m. t. közönségnek, hogy egy régen várt általános közóhajnak engedve, az

Első Magyar Általános Biztosító Társaság

főügynökségét

átvettük és a biztosítás ágazatába tartozó mindennemű ügyletek kötésére a legnagyobb készséggel állunk rendelkezésükre, miért is szives megbízásukat kérjük.